

таємницями життя серед древніх могильників.Різноманітність нашого світу об'єднує нас і дає нам можливість досліджувати, використовувати і випробувати найкраще, що можуть запропонувати місцеві культури і громади. Ми всі виграємо, якщо шануватимемо інших людей і нашу планету під час подорожей[1].

1. *Організація Об'єднаних Націй про важливість сталого туризму [Електронний ресурс]– Режим доступу: <https://www.momondo.ua/kudy-poihaty/stattya/vazhlyvist-stalogo-turyzmu>*

Папірник С. Є.
студ. групи ФБ-21

Науковий керівник - к.е.н., доц. каф. ММП Т.В. Ясінська

ВПЛИВ МІЖНАРОДНОЇ МІГРАЦІЇ РОБОЧОЇ СИЛИ НА РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

В умовах розбудови ринкової економіки країн дослідження міжнародної міграції робочої сили (ММРС) через спектр її проявів дозволяє сформувати дієвий механізм управління задля забезпечення позитивних економічних наслідків для підприємництва. На початку ХХІ ст. ММРС перетворилася на невід'ємну складову міжнародних економічних відносин і впливовий фактор світового розвитку. Її вплив на внутрішню ситуацію у різних країнах й досі залишається актуальним та дискусійним питанням. Це зумовлює необхідність у ґрунтовній оцінці вказаного явища.

Сутність міжнародної трудової міграції населення полягає в забезпеченні кількісної та якісної відповідності між потребою в робочій силі та наявністю її в різних регіонах світу, а також у задоволенні працівниками особистих потреб. Трудовий потенціал, будучи важливим фактором виробництва, шукає свого найефективнішого використання в масштабах світової економіки. Об'єктивним чинником трудової міграції є національні відмінності у заробітній платі. Так, за даними двох національних опитувань, низький рівень оплати праці змушує більше 80% трудових емігрантів з України шукати кращої долі за кордоном [1].

Міжнародна трудова міграція має позитивні і негативні соціально-економічні наслідки. Насамперед, вииграють самі мігранти, які досягають поставленої мети - поліпшення свого становища. Вииграють від міграції підприємці, що наймають на роботу мігрантів, вимоги яких щодо оплати праці нижчі, крім того, відсутній профспілковий захист іммігрантів. Міжнародна трудова міграція дає змогу країні - імпортеру трудових ресурсів економити кошти на підготовці спеціалістів, знижувати витрати на виробництво за рахунок використання дешевої робочої сили, як правило, молоді. Перелічені фактори сприяють підвищенню конкурентоспроможності вітчизняних підприємств, завоюванню ними значної частки внутрішнього ринку. А за умови подальшого ефективного провадження зовнішньоекономічної діяльності можна досягти їх проникнення та укорінення на зарубіжних ринках. Країна - експортер трудових ресурсів вииграє від трудової міграції, оскільки експорт трудових ресурсів приносить їй певний зиск (валютні перекази емігрантів своїм сім'ям); ослаблюється проблема безробіття; ротація одних і еміграція інших громадян, сприяє (з часом) зростанню кваліфікації місцевих спеціалістів. Так країна посилює свої внутрішні позиції та збільшує потенціал у сфері ведення міжнародного підприємництва. Виграє від ММРС все світове господарство, оскільки переливання трудових ресурсів поліпшує їхнє використання, а це сприяє зростанню світового сукупного продукту, активізації експортно-імпортних операцій [2].

Негативні наслідки ММРС для країн — імпортерів трудових ресурсів це, насамперед, виникнення додаткових проблем, пов'язаних із соціальним захистом іммігрантів; поглиблення проблеми пошуку місця роботи для місцевого населення; вплив національної валюти за кордон у вигляді переказів; втрата висококваліфікованих спеціалістів при репатріації мігрантів. Відображаються ці наслідки і на діяльності країн — експортерів трудових ресурсів. Основні з них - втрата класних спеціалістів (проблема «відпливу умів»); додаткові витрати з бюджету на підготовку нових спеціалістів; необхідність пошуку шляхів захисту своїх громадян-мігрантів від дискримінації, особливо щодо нелегальних емігрантів; певний програш підприємців країни-експортера, які втрачають до певної міри можливість мати широкий вибір РС, особливо спеціалістів. Науковець В. Петюх [2] розглядає це як своєрідну деактивізацію міжнародного підприємництва.

ММРС є важливим аспектом міжнародного підприємництва, вона ніби згладжує певні його недоліки. Наприклад, у західних країнах спостерігається проблема нестачі некваліфікованого персоналу, необхідного для виконання робіт, від яких відмовляються місцеві жителі. Красномовним є і той факт, що майже третина всіх лауреатів Нобелівської премії в США — емігранти [3].

Отже, ММРС є важливим явищем, яке супроводжує світові глобалізаційні процеси. Їй притаманні негативні і позитивні риси, та лише від ефективності механізмів країни залежить, які із цих рис будуть мати вплив на підприємництво та економічну систему країни в цілому.

1. *Кашуба О. М. Економічні наслідки трудової міграції для підприємництва в Україні / О. М. Кашуба // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. - 2013. - Вип. 3. - С. 434-443.*

2. *Петюх В. М. Ринок праці : навч. посіб. / В. М. Петюх. – К. : КНЕУ, 1999. – 288 с.*

3. *Міжнародне переміщення капіталу і діяльність ТНК – міжнародне підприємництво [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://stud.com.ua/54533/ekonomika/mizhnarodne_peremischennya_kapitalu_diyalnist_mizhnarodne_pidpriyemnistvo.*